

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyitólír sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

Pünkösdi ünnepén.

Ragyogó ünnepe a nyárnak, Piros Pünkösdi, üdvözöl téged az emberiség, mely várva-várja sok száz esztendő óta, mikor szállnak le megint a tüzes nyelvek, hogy megmagyarázzák nekünk az élet és halál eszandás titkait.

Oh, hol maradtok, tüzes nyelvek? Sokszor azt hittük már, hogy eljöttetek segíteni gyengeségünkben; jöttek királyok, vezérek, férfiak és próféták, teremtettek új hitet, forradalmat, új országot, más társadalmat és mikor megtörtént a nagy változás, láttuk, hogy nem ők az igazak, nem őket szállták meg a tüzes nyelvek és szavuk elhangzott, elhalt a kavargó évszázadok históriájának mérhetetlen pusztaságai-ban. Csaknem kétezer esztendő óta egyre nyeli a sir az emberiséget, egyre terem új a helyébe, de az élet, az ember maga a régi marad s nem szólaltak meg köztünk a tüzes nyelvek.

Ez a Pünkösdi melankóliája, az emberiségnek csak fizikai megújodása van, a lelki még mindig késik.

De örömmünnep a Pünkösdi és a nyár zöldelő és érlelő pompá-

jában öltözött természetben vidáman dicséri minden jó lélek az urat, hogy ezt az ünnepet is megérni engedte.

Az év legszebb szakára esik Magyarországon a Pünkösdi. Legragyogóbb köntösében pompázik ebben az időben erdő, mező, berek, a levegő tele van madárdalal és virágillattal. A nép nemcsak a vallás ünnepét üli meg e napon, hanem a természetét a termelő és gyümölcsöt hozó földét is.

Néhány hét és itt lesz az aratás ideje, amely egy esztendőre dönti el a gazda és az ország sorsát. Egy jó aratás reményében áll a pünkösdi diszbe öltözött ol-tárok előtt a gazda, könyörögve a felsőbb hatalmakhoz, hogy váltsa valóra reményeit.

Az ideai aratás nem kecséget valami rendkívüli eredményekkel, de valószínűleg nem fog elmaradni a közepes eredmény mögött. S mert a mi népünk ebben a tekintetben bizony nincsen el-kényeztetve, megnyugvással néz elébe a közepes aratásnak is s csak attól retteg, hogy még ez is elromolhat.

„Adj uram jó aratást a te népednek!” ez a kívánság zsongja

át ebben az időtájban minden magyar gazda lelkét s valóban már régóta nem volt nagyobb szükség arra, hogy ez a kívánság beteljesedjék.

De mi nemcsak jó aratást, hanem erkölcsi megújodást is kívánunk Pünkösdi ünnepén a magyar népnek. Lazul az erkölcs és az Istenbe vetett hit mindenfelé, forrongó új eszmék és áramlatok kezdik átjárni a tömegeket s azoknak lelkén mindjobban érezhető lesz az átalakulási processzus, mely annak idején döntő fordulatok elé fogja állítani nemcsak az országot, hanem egész Európát is.

Ezek a gondolatok foglalkoztatnak, midőn lelkünkkel átrepülünk a Pünkösdi ünnepelő gyönyörű országon, melyet szeretünk kimondhatatlanul. S ez a szeretet magyarázza meg, hogy aggódunk érte, hogy féltjük — de bizunk is benne. Ezer esztendő óta él itt a magyar és ezer veszély között is ő maradt az ur ebben a szép országban. Ez a nagy, nehéz mult biztosítéka a jövőnek és ha az ország hű fia megteszik kötelességüket, a jövő méltó folytatása lesz a multnak.

Isten áldd meg a magyart!

T Á R C Z A.

Emléklapra.

*Az a tied csak, amit álmodol;
Álmok híján az éden is pokol.
Igaz, hogy álom és bu két iker:
Ki álmodik, annak szenvedni kell;
De hát a rózsák is hamar lehull,
A tüske mégse kell rózsátlanul;
Könnyed ragyogjon hulló rózsaszálon!
Ha összeroskadsz, főlel az álom.*

Rudnyánszky Gyula.

Fráter ur Füstös.

A kaszárnyafolyosó esendjét erős dörrenés verte föl. A legénységi szobákban ijedten ütötték föl fejüket a takarók alól a katonák s a hajnali álmokat valami nyomasztó érzés feküdte meg.

Kint a folyosón negyedórával az ébresztő előtt fejbe lőtte magát az inspectio fráter ur Füstös.

Az öngyilkosság nagy riadalmat keltett a kaszárnyában. A legénység rémült arccal csoportosult a holttest körül és fojtott keserűséggel nézte a még meleg ember-roncsot.

A korbázból sietve futott keresztül az udvaron az inspectio ezredorvos és dühösen dörmögte:

— Hogy a mendőrgős menykő üssön a paraszójába! Még várhatott volna ezzel a komédiával. Legalább a piquet-pártimat fejezhettem volna be.

Mikor az ezredorvos odaért, akkor odabent a boltozatos mell mögött már bevégezte zakatoló munkáját az ökölnyi husdarab. Fráter ur Füstös express távozott el a földi síralomból. Ezt a tényt közömbösen konstataálta az ezredorvos és valamit firkálni kezdett.

A folyosó végéről kardesörgetve ro-bogott elő a „fenevad”. Dimitrovics kapitány volt ez, a nagy vörös rács és nyomában alázatosan lépkedett a hadnagy ur Skerlitz.

— Svájnerelj! — hangzott a fenevad bömbölő hangja:

— Mi történik itt? — A legénység ijedten húzódtott vissza. Czifrák őrmester haptákba esapta magát és jelentette.

— Fráter ur Füstös megszegte a katonai fegyelmet. Felszakította a tizes tölténydobozt és golyót vett ki belőle. Aztán agyonlőtte magát. Meghalt. Különben pedig még maga írta meg a reggeli jelentést az inspekezióról.

A kapitány átvette a jelentést. A rovatok a fráter ur Füstös ügyetlen kezeirésével voltak betöltve. A „különös események” rovatában a következőket jegyezte be az öngyilkos.

— Éjfél tájban háromnegyed öt óra-kor főbe lőttem magamat. Semmi más nem történt.

— Dummhájt! — Harsogta dühöngve a fenevad és rámondott a legénységre:

— Mossátok föl a vért, barnok!

A legények megriadva engedelmeskedtek. A konyhából meleg vizet hoztak föl és mosni kezdték a folyosót.

A fenevad, aki hidegen nézte a legénység munkáját, egyre mormogott és

Hirek.

Boldog ünnepeket kívánunk kedves olvasóink- és munkatársainknak!

— **A bolhói r. kath. templom fölszentelése.** Hétfőn, pünkösd másnapján lesz a bolhói újonnan épült templom ünnepélyes fölszentelése, melyet Peller Antal muraközi apátkanonok, Reiner Gyula szuloki apátplébános és Szanyi Ferenc taranyi esperesplébános végeznek fényes segédlettel.

Ez alkalommal megemlékezünk röviden a templomépítés kezdeményezéséről, a nagylelkűek buzgólkodása által elért fényes eredményről s a szép templom beruházásáról.

Bolhó rom. kath. hitközség újonnan épülő temploma ügyében 1899. április hó 29-én volt az alakuló közgyűlés, mely alkalommal Kenyeres Lajos pleb. elnöknek, Szánthó Péter jegyzőnek, Palkovits Sándor pénztárosnak s ezek mellé még 12-en bizottsági tagnak választottak meg a templomépítés keresztülvitelére. A község lakossága nagy buzgalommal 15 évig gyűjtögette fillérenként a pénzösszeget, míg az 16000 koronára szaporodott. A fél éves italmérési jog eladásából ismét 14000 koronát juttattak a szent célra s eme 30000 koronával kezdte meg a bizottság 1901. évi május hó elején az építkezést.

A beérkezett tervrajzokból a legmegfelelőbb Morandini Roman nagy-kanizsai műépítészé volt, ki is az építéssel azonnal megbízott. Ennek tervezete szerint a templom tiszta roman stylum, a szentély előtt két kiszögelléssel, hol két mellékoltárnak adatott hely. A hatalmas boltívek és impozáns nagy ablakok színes üvegekkel rendkívül szép benyomást nyújt a szemlélőre. Szóval a templomépítő bizottság minden igyekezete oda irányult, hogy a kor színvonalán álló építkezést, a vallásos áhitatnak megfelelő s e mellett izléses berendezést hozzon létre s ezt el is érte. A főoltárt tiszta carrarai márványból, a két mellékoltár is a főoltár mintájára művészi kivittel Lewisch Róbert

szombathelyi oltárépítő által készítettett. A főoltárképe Szent Annát, a templom védszentjét ábrázolja. Az egyik mellékoltárt a bolhói Mária Rózsafüzér Társulat — Mária nevére, a másik mellékoltárt a bolhói telkes gazdák Szent Vendel tiszteletére emelték.

Az oltárterítőt és párnákat a főoltárra a község egyik nemesszivü urnője: Palkovits Sándorné Ónagysága, a bolhói uradalom intézőjének szeretetreméltó neje, a mellékoltárokat Rába Ilonka kisaszszony készítette remek kivittel.

A szép orgona, mely a technika legújabb vívmányaival készült, Angster és Fia pécsi iparosokat dícséri. A három új harang Welser jóhírű budapesti gyárából a toronyóra Szenicza Miksa baresi műlakatos és toronyóra készítő műhelyéből került ki. Belső berendezése is a legelőkelőbb czégektől lett beszerezve, úgy egyesek áldozatkészségéből több hasznos berendezési kegyeletárgyakhoz jutott a templom. S a mily megnyerő szép úgy külsőleg, mint belsőleg is a bolhóiak új temploma, ép oly izléses a körülete a téglával falazott s drót hálózattal kerített dombterület melyen a templom áll.

Megemlítjük még, hogy a szép templom létrehozása körül Kenyeres Lajos plébános, a bolhói derék tanítói kar és lelkes polgárokon kívül nagy érdem illeti Palkovits Sándort, a bolhói Soly-mossy uradalom derék intézőjét, ki szívesen, lélekkel csüngött a nemes cél kivitelén s azt szóval s tettekkel a megtestesülés stadiumába segítette. A templomfölszentelési ceremóniák után az ő házában lesz az elért szép cél után a diadalmi lakoma, az ő és kedves neje ismert meleg vendégszeretetével.

— **A „Csokonya-vidéki népnegylet“** f. hó 8-án tartotta meg közgyűlését Csokonyában. Daczára az alkalmatlan időnek: a tárgysorozat s az ügy iránti érdeklődésből vidékről is elég szép számban jelentek meg a tagtársak; a helybeli intelligencia sorában pedig urak is voltak jelen. Vidékről: gr. Széchenyi Frigyes úr Tarnóczáról, Törek Árpád udv. káplán (a lábodi grófi család képviselőjében) Szabó Kálmán Kaposvárról; Nagy

Lajos ev. ref. esperes; Sárközy György főszolgabíró, Koharits Ferenc szolgabíró és Balázs Sándor m. kir. állatorvos Barcsról; Máté Lajos lelkész, Vecsei Sándor tanító, Stauber Albert bérlő s még néhány Visontáról; Arany Bálint tanító s néhány föld. gazda R.-Ujlakról; Szabó István gazda Babócsáról. A helybeli intelligencia csaknem teljes számban; az iparosok s kereskedők szép sorában pedig mintegy száz földm. gazda.

A gyűlést a helybeli énekkar szívesen hallgatott nemzeti éneke után, Szabó Kálmán elnök nyitotta meg szívélyesen üdvözlő beszédével. A közgyűlés főtárgya volt a boldogult gr. Széchenyi Pál alapító tag fölött tartott s tetszéssel fogadott emlékbeszéd. (Lásd lapunk más helyén egész terjedelemben.) Majd Máté Lajos ev. ref. lelkész olvasott fel „Társadalmi békés együttélés feltételeiről és hasznairól“ czim alatt egy szép tanulmányra valló értekezést: gyönyörű indokolással s kedvesen fogadott bő részletezéssel sorolván el a felsőbb s alsóbb helyzetűek egymás iránti kötelességeit. Ezt követte Fonay Ágoston tejszövetkezeti igazgatónak a csokonyai tejszövetkezet működéséről, fejlődéséről s általában az ilyen szövetkezetek üdvös voltáról tartott szép előadása. Utoljára az egyleti titkár sorolta el a főbb mozzanatokot az egyl. mult évi működése köréből. Az ő indítványára, a tagok közt leendő kiosztás céljából, megrendeli a közgyűlés Dömény Zoltán „Sarki Nagy András esete vagy: a bünt követi a büntetés“ czimű népies nyelven írt verses elbeszélését 25 példányban. E könyvecske igen meggyőző s világos előadásban tünteti fel a socialista tévtanok tartathatatlanságát, veszélyes voltát s az igaztók lelkiismeretlen önzését és a lépre kerültek sajnálatra méltó megcsalattatását. Ugyancsak a titkár indítványára lett azonnal kiosztva Mózes Imre „Intő szó a szülőkhöz iskolából kikerült gyermekeikre nézve.“ czimű művéből mintegy 40 példány. A gyűlést Szabó Kálmán elnöknek az egyesülés és a társadalmi osztályok szép egyetértése hasznairól új meg új megvilágításban előadott szellemes és tartalmas beszéde s az énekkarnak hazafias éneklése zárta be.

elfojtott dühvel mondta Skerlitz hadnagynak:

— Ezek a magyar parasztok kötnivaló gazemberek. Esküt merek rá tenni, hogy csak azért ölik meg magukat, hogy bennünket kompromitáljanak. Nem igaz?
— Természetesen, kapitány ur!
— Vagy nem bánunk mi velük elég emberségesen?

— Hogyne, kapitány ur!
— Hogy a sustergő istennyila? . . .
Agyonverem a kutyát! Hat órai kurtavasat kap!

A hadnagy helyeslőleg bólintott a fejével.

— Nincs más mód — mondta — ki kell köttetni. Hadd járjon egy kis bosztont. A kapitány felütötte a fejét.

— Hm, te nem aludtál ma, hadnagy ur! Álmosnak látszol. Tán bálban voltál?

— Igeus kapitány ur! De nagyon polgári multság volt. Azok a parasztnyuzók rendezték és annyi volt ott a prókátor, hogy minden adósom eszembe jutott. A fenevad kacagott.

— Remek, eredeti! Pompás fiu vagy
— Te rád is gondoltunk, kapitány ur. A szép Lóri sokat beszélt rólad. — Hm! Dimitrovics kapitánynak tetszett a dolog. Jól van, mondotta, aztán megmerülve, majd rátérünk még erre. Hé, Czifrák, tartson iskolát a legénységgel! Beszéljen a barmoknak az öngyilkosságról.
Czifrák őrmester a legénységi szobába parancsolta a katonákat. A halottat egyelőre otthagyták a folyosón és leterítették a köpönyegével.

— Tehát — kezdte az őrmester — ma megölte magát fráter ur Füstös. Persze, ti azt hiszitek, hogy sajnálni kell.

A katonák lehorgasztották a fejüket. Czifrák őrmester dühbe jött.

Ti állatok vagytok egytől-egyig! Értitek? Mit, hogy még sajnáljátok? Fel kellett volna kötni már régen.

A sváb legény aki a vér felmosása közben folyton keresztet vetett, kifordította szemét, csak a fehérje látszott, mintha hideg lelné.

Czifrák őrmesternek bűmbölt a hangja:

Ugye arra gondoltál most, hogy mi nem bánunk veletek emberségesen, mi? A sváb legénynek egy arczizma sem rándult meg, csak a szemére borult valami nedves fátol. Őrmester ur Czifrák nyájasan közeledett hozzá:

Ugye, édes fiam, igazam van? Te most azt gondold magadba: „Szegény fráter azért lőtte meg magát, mert rosszul bántak vele ezek a hóhérok? Mi?

A legény hallgatott. — Hát ki a hóhér, mondd! Én? A kapitány ur? A szegény sváb legény megingott, oly hatalmas pofont mért az arczára, hogy a fiu szemefehérje egyszerre vérbe borult.

Őrmester ur Czifrák egy kissé lehült. A pofon lecsillapította vérért.

— A katona öngyilkossága nagy bűn — folytatta aztán fontoskodva — nagyobb mindennél!

Ujra dühbe jött. Hiába kereste a formát, nem tudott elég szelidet találni. — Éppen azért — kiáltott bömbölve — mindnyájatokat kikötlek, ha eszetekbe jut az öngyilkosság!

Ez alkalommal többen új tagokul ajánlkoztak, köztük első sorban Széchenyi Frigyes gróf úr is, ki édes atyja részéről 20 korona adományt is hozott az egylet javára. Ebből látszik, hogy a jó-ságos főúr velünk együtt érez s lélekben most is velünk volt! Az Isten áldja meg érte! A rendes és pártoló tagoktól is mintegy 50-60 korona lett befizetve a gyűlés végeztével. Megérdemli ezen áldá-sosan működő egylet, hogy minél több alapító (20 kor.), rendes (évi 2 kor.) és pártolótag (tetszés szerinti adományozás-sal) lépjen be soraink közé. Ugy legyen! A gyűlést Pittner jóhírű vendéglőjében kedélyes társas vacsora követte, honnan a teljesített kötelesség megnyugtató ön-tudatával s egy kedvesen töltött estély édes emlékeivel távoztunk el. *Tudósító.*

— **Színészek Barcon.** Halász Dániel igazgató működik esütörtök óta Barcon színtársulatával, ki újabb szindarabokkal óhajt élvezetes estéket szerezni közönségünknek. Előadását Rákossy Viktor és Guthy Soma kitűnő vigjátékával a „Sasok“-kal kezdte meg, szombaton „Egy éj Nizzában“ című vigjáték került színre s vasárnap pünkösd napján Gárdonyi Géza kitűnő darabját a „Bor“-t adják, hétfőn két darab: nevezetesen délután 3 és fél órakor a „Vigéczek“, este 8 órakor a „Kis baba“ kerül színre.

— **A szentesi bucsu** kellemes időben folyt le s a közel vidékről sokan látogatták, különösen a délutáni órákban nagy számmal jöttek ki Barcsról úgy egyesek, mint családok. A kis csinos templom ez alkalommal szokatlan nagy számmal telt meg hívőkkel úgy a szentmise, mint litánia alkalmával. Szentes derék vendégszerető polgárai közül sokaknak tele volt vendéggel a háza, kiket a házi gazdák a magyar vendégszeretet melegével vendégeltek meg.

— **Kert megnyitás.** Vasárnap, Pünkösd napján nyitja meg Neuhausz Mór népszerű vendéglős nyári kerthelyiségét a kies fekvésű Piliczán, hova a legkelle-mesebb kirándulás kínálkozik. Bizonyosan ez alkalommal is sokan keresik fel jó ita-laiért. Rossz idő esetén a mulatság más-nap tartatik meg.

A legények szörnyű jámbor arcot igyekeztek vágni.

— Na ne is, mert megemlegetitek a Jehóvát!

Énnél a káromkodásnál egy jámbor zsidó gyerek felfohászkozva furta szeméit a plafondra. Őrmester ur Czifrák észrevette. — No fiam, érted nem volna kár, ha holnap már a Josefát völgyében imádkoznád a talmudot!

A jámbor katonának megreszkedett a keze, egy köny kibugygyant az orcájára: Az őrmester kegyetlen nyugalommal mondta:

Hat órai kurtavasat kapsz. Majd megtanítlak én keménységre. Az ilyen emberekből lesznek aztán az öngyilkosok.

Énnél a gondolatnál újra elfutotta a méreg. Akasztófa nektek, nem golyó. Én és a kapitány ur eleget mondtuk nektek hogy mi a katonai fegyelem. Persze nem izlik. Az egyik visszasírja a dajkáját, a másik az édesanyja köténye mellé vágyik. És még azt mondjátok, hogy rossz-

— **Hymen.** Varóvié Ivica kir. posta- és távirtda tiszt eljegyezte Wertheim Malvin kisasszonyt Barcon.

— **Tanítók gyűlése.** A csökölyi esp. ker. róm. kath. tanító-egylet e hó 27-én d. e. 9 órakor Német-Szomajomban tartja évi rendes közgyűlését, melynek tárgysorozata a következő: 1. Fél 9 órakor szentmise. 2. Gyakorlati tanítást tart Raip Mátyás szomajomi tanító, tárgy: Olvasmány kezelés; anyag: A nagylelkű keresztény. 3. Elnöki megnyitó. 4. Mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása. 5. „Minő hatással vannak az iskolai kirándulások a tanítás eredményére és fejlesztésére? kapcsolatban egy kirándulás módszertani kezelésével.“ Előadó; Györkös Gyula sárdi tanító. 6. „Hogyan lehetne legezelszerűbben az iskola évvégi jelentéseket és azok mellékleteit úgy készíteni, hogy azokból úgy a haladásról, mint az iskola beléleletéről az egyházmegyei főhatóság tiszta képet nyerhessen?“ Előadó: Egri Károly sárdi kántortanító. 7. Elnöki jelentés. 8. Indítványok.

— **Török A. és Társa** a legnagyobb fővárosi osztálysorsjegy főelárusító. Ki ne ismerné ez országszerte kedvelt, szerencsés bankházat? Kevés ezégnék sikerült a játszó közönség kegyét oly nagy mértékben megnyerni, mint Török A. és Társának. A bankház által gyakorlatba vett elv, hogy vevőivel a legmészszebbmőnő előzékenységet tanúsítja és azokat jól szolgálja ki, hálásnak mutatkozott. Vevőköre folyton nagyobbodott és az állandó forgalom növekedése folytán a Váci-körut 4. alatti földszinti és másodemeleti főüzlet szűknek bizonyult; ugyanynyira, hogy a főüzletet a hasonlíthatlanul nagyobb Teréz-körut 46b. helyiségbe helyezte át. Ezenkívül a főváros négy nagy kerületében fióküzletei is vannak és pedig: V., Váci-körut 4., IV., Muzeum-körut 11., VII., Erzsébet-körut 54. és Kerepesi-ut 32. sz. Török bankház ama törekvéseért, hogy vevői kívánságait kielégítse vevői elismeréssel adóznak, amit a számos beérkező hálanyilatkozat bizonyít. Ezenkívül hivatott helyről is hízegő elismerésben részesült e czég, amennyiben a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték igazgatósága, mely sorsjáték ügyek megítélésében a legmérvadóbb, a Török czég öröme igazolta, hogy a legelőzékenyebb

szul bánunk veletek. Hát nem kellene mindnyájatokat agyonverní? Hiszen fráter ur Füstös is miért halt meg? Mert meg sértette a fegyelmet. Hát nem mondtam én, hogy a tizes tölténydobozt nem szabad felnyitni! Mi? Látjátok azért halt meg ő. Ha nem nyitja fel a tölténydobozt, most él. És még ilyennek jár ki a parádés temetés. Az árokba kéne dobni, mint a kutyát! Mert kutyák vagytok ti is. No de várjatok, majd csinálom én itt rendet. Hapták! Megértettétek? Ti állatok! Hogy állsz ott, te szekéridős? Ide tartsd a pofád. Nessze! Ez kell nektek. Hadd lásson csillagokat a szemetek, majd akkor nem kívánjátok meg a mennybéli üdvösséget. Hogy mi nem bánunk jól veletek? Én és a kapitány ur? Ti piros tojások. Majd sorra kocogtatlak mindnyájatokat. Majd adok én nektek öngyilkosságot. Barmok, gézenguzok! Abtretten!

Ez volt a fráter ur Füstös halotti beszéde.

Pakots József.

módon bonyolítja le a vevőközönséggel ügyleteit. Mindezek után azoknak, kik az osztálysorsjátékban keresik szerencsés-jüket, a szerencse által kiválóan kegyelt Török A. és Társa bankházát ajánljuk. E czég a május 22-én, esütörtökön kezdődő I. osztályu húzáshoz sorsjegyeket eredeti árban árusít és pedig egy egész sorsjegy 12 korona, egy fél sorsjegy 6 korona, egy negyed sorsjegy 3 korona, egy nyolczad sorsjegy 1 korona 50 fillér. Török A. és Társa bankház mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Ötvenéves jubileum.** A jubileumok korszakában nem hagyható figyelmen kívül egy nevezetes mozzanat, a mely Magyarország mai gazdasági fejlettségének ugyszólván fordulópontját képezi; — ez pedig a legelső gőzcséplőgépnék 50 évvel ezelőtt történt meghonosítása Magyarországon. 1852-ik évben szállította ugyanis Clayton & Shuttlewort lineolni világhírű gépgyár a legelső gőzcséplőgépet ide Magyarországra, mely gőzgép még ma is megvan 1900. évben dolgozott utoljára. — Ezen új cséplési rendszer terelte az itteni gazdálkodási viszonyokat azon új ödvös irányba, a melyen az mai fejlettségének modern színvonalára emelkedett. Mielőtt ezen gép be lett vezetve Magyarországon, a learatott gabona betakarítása itt sok nehézségbe ütközött, sőt némely évben az még a következő termé-ség is elhúzódott. Karöltve a gőzcséplőgép-pekkel terjesztette itt Clayton & Shuttlewort az egyéb gazdasági gépeket és eszkö-zöket is s első rangú mintaszerű gyárt-mányai a feltétlen bizalmat Magyarországon is szilárd alapokra fektették. — 1858. évben a Clayton & Shuttlewort cég Budapestén egy állandó telepet létesített, itt fekvőségeket szerzett be, a melyek egyike a magyarországi nyerstermények és anyagok rendszeres fogyasztóinak. A bécsi gyár nyers vas- és faanyagainak jelenté-keny részét szinte Magyarországon szer-zi be, mely egyértelmű azzal, hogy nemcsak szolid elismert gyártmányait bocsátja a gazdaközönség rendelkezésére, hanem kölesönösen Magyarország fa- és vaster-mékeinek fogyasztója.

— **A gyermek jóléte** minden szül-őnek és nevelőnek legnagyobb gondját képezi. Ennek előmozdítása és fentartási módja pedig igen egyszerű — lehetőleg sok mozgás a szabad levegőn és természetes táplálkozás. A táplálkozásnál a mindennapi szükségletek és szokások határoznak. Reggel és délután mindenestre a legjobb ital a tej, de nem ritkán elundorodik tőle a gyermek, s állandóan, sem viseli el mindég. Ehhez létezik azonban egy ugyszólván fenséges pótlék, a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé, a mely erősen készítve és a tejbe adva, kelle-messég, mindinkább megfelelőbb íz, e-gészségi hatás és erősödés tekintetében ideális italt képez, nemcsak gyermekek-nek, hanem mindenkinek, nevezetesen asszonyoknak, ideg- és gyomor-bajosok-nak stb. is, a kiknek csillapító és egyut-tal tápláló itala van szükségük. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak ezek az előnyei ma már világszerte ismeretesek. Ez a pótkávé a legtöbb családban mint pótlék a babkávéhoz használtatik a melynek káros hatását megszünteti, izét enyhébbé és kellemesebbé teszi. Ezért egyetlen család asztaláról sem szabadna hiányoznia, mert felülmulhatatlan módon magába egyesíti a babkávé kedvelt izét, a malátának az egészségre nézve oly jó-tékony hatású tulajdonságaival. A mit egy gondos háziasszony napi szükség-cikkeinél csak megkivánhat, egészséget jó ízt és takarékoságot, mind azt feltalálja a Kathreiner-féle Kneipp-maláta ká-vé használatával.

— **Százezrek** használják a Vértes gyógyász. Ferencz-pálínkáját s meggyő-ződtek arról, hogy az a forgalomban levő árucikkék között a legjobb s leghatásosabb készítmény.

C s a r n o k.

Gróf Széchenyi Pál.
1838—1901,

Felolvastatott a „Csokonya-Vidéki népnév. egyll.”
1902. máj. 8-án, Csokonyában tartott közgyűlésén.

Mélyentisztelt közgyűlés!

Alig félévvel ezelőtt — mult év okt. 28-án — villámgyorsan terjedt el a szomorú hír hazánkban s ennek határain is, hogy egy nemes lelkű s áldott jó szívű főúr (gróf Széchenyi Pál önmagyméltósága) Budapesten meghalt. A gyászba borult család bánatában millió és millió szív osztozkodott a „legelső magyar ember”-től a királytól kezdve a szegény kunyhók egyszerű lakosáig. És méltán! Aki szívének, lelkének drága kincseivel oly híven sáfárkodott családjára, egyháza, a társadalom és a haza javára és boldogítására: az, amint kilehelte nemes lelkét, mindnyájunk halottjává leve. A lesújtott család vigasztalására százával érkeztek a részvétiratók és sürgönyök a legfelsőbb helyről épűgy, mint a kis községekből, hivatalokból, társulatoktól, melyek élettapasztalatainak gazdag tárházából, jó szívének segíteni kész hajlamaiból oly sok jóban részesültek általa! A gyászbeszéd hirdető zászlók sokasága a fővárosban és a vidéken, — a nagy számban elhelyezett koszorúk a sötét koporsón és a mauzoleumnál, — a ravatalnak a földmivelési miniszteriumnál elhelyezése, — a drága hamvaknak tisztességtételben s szép áldozatkészségben nyilvánuló eltemettése, — a földmivelésügyi miniszternek az ország veszteségét ecsetelő szívreható siri beszéde: mind azt bizonyítják, hogy a boldogult, mint közügyeinknek hasznos és munkás oszlopembere, tisztelve és szeretve volt életében s igazán megsiratva halálában!

Ily szép tisztességtétel után gyászünnepeket rendezni a boldogult felett e szerény egyesület körében, külső pompa és dísz nélkül, a Róla való megemlékezés igénytelenségével s az emlékbeszéd fogyatékosával: talán nem is helyén való dolog részünkről? Talán megcsufolják szegényes gyászruháinkat s sűrűn omló könyeinket — ily későn, a temetés után — azok, kik külső ragyogó pompában szokták eltemetni halottaikat! Nem baj, t. közgyűlés! Az alaptalan s szeretet nélkül mondott bírálgatás nyilai lepattognak szíveinkről, melyekben a jötevők iránti hálának oltártüzei lobognak! Ha kellő formába önteni nem tudjuk is hálánk megnyilatkozását: megnyugtadjuk a tisztességtételre sarkaló lelkiismeretünket akkor is, ha e megemlékezés csak egy hálás szempillantás, a dadogó gyermek fogyatékos hála nyilvánítása és áldó imádság gyanánt tekintetük is elhalt jötevőnk iránt, ki népn. együletünknek tizenégy évig tevékeny elnöke s 400 korona felajánlásával áldozatkész alapító-tagja vala!

Engedje meg tehát a t. közgyűlés hogy boldogult halottunk élettörténetét főbb vonásaiban s keresetlen szavakkal előadjam: nemes alakjának megismertetése s az iránta való tiszteletünk és hálánk fokozása ezéjjel.

(Folyt. köv.)

„Védjegy,”

F E R E N C Z PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kiténő sikerrel használtatik köszvény, csusz, meg-hülések ellen, bémulások, ficamoknál, gyuladás és kelésnél továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomorgörcs, rosszullét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszer-tárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, **Barcson: Dörner S.** urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók. Valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS”-gyógyszertárában
LUGOSON.

20—50.

Jótéteménynek
bizonyul minden család-
ban a

Kathreiner-féle —
Kneipp-maláta kávé
használata.

Gondos háziasszony ne késle-
kedjék tovább ezt az egész-
séges kávé italt bevezetni.

Fi legajánlatosabb pótkávé és a
legjobb és legkedveltebb pótlás
a babkávé helyébe.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
csakis az eredeti csomagokban
valódi, a melyeken a »Kneipp»
védjegy és a

Kathreiner
név rajta áll.

Dr. TOLNAI vizgyógyintézete

Pécsett, sétatér.

Felvételnek bejárók és bejárók
Physikai és diaetetikai gyógyimódotok.

Vizgyógykezelés, massage, orvosi massage (has és gyomor), **villanyozás, villanyos fürdők, villanyos fényfürdő, gőszekrény, belélegzési kurák.**

Moor, kén, fenyő, szénsavas és tengeri sósfürdők.

Javallatok: Idegbajok, álmatlanság, fejfájás, emésztetlenség, belek renyhesége, gyengeségi állapotok, idült rheuma, köszvény, ichias, elhízás, asthma stb.

Gondos orvosi felügyelet, mérsékelt árak, modern berendezés.

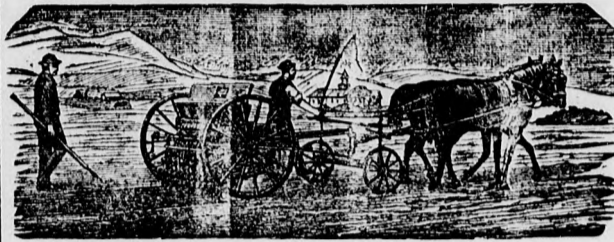
1-5

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplő-gépek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és arató-gépek, szénagyűjtők, boronák.

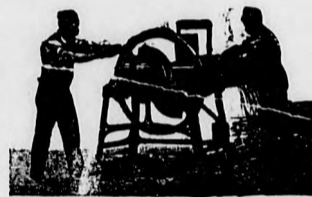
„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morszólok, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ékek.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes drjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és cséplő-gépgyára.

6-18

Esemény
a magyar
irodalomban!

Nagy Képes Világtörténet

AZ EGYETEMES TÖRTÉNE
LEM KLASSIKUS KÖNYVE
A LEGGAZDAGABB TÖR-
TÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben.

Eddigélé hat kötet jelent meg. — Négy havonkint jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

**A teljes mű ára
192 korona.**

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik.

Megrendelhető

3 koronás
csekély havi
részletfizetésre

e rendelőlapon se-
gélyével, mely
kivágandó és le-
velezőlapra ra-
gasztva hozzánk
beküldendő.

Révai Testvérek
Irodalmi Intézet
Részvénytársaság

Budapest,
VIII, Üllői-ut 18

A Nagy Képes Világtörténet

azért reménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet

megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és érdektelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet

az élet bibliája nélkülözhetetlen és mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet

fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet

brillians stílusával és pompás illusztrációival nem csak tanít, hanem oktathatva gyönyörködött is így egnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művét 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé hat kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonkint jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonkint mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára teljesítve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név:

Állás:

JEGYZÉKE az
50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 ..	200000
2 ..	100000
1 ..	90000
1 ..	80000
1 ..	70000
2 ..	60000
1 ..	40000
5 ..	30000
1 ..	25000
7 ..	20000
3 ..	15000
31 ..	10000
67 ..	5000
3 ..	3000
432 ..	2000
763 ..	1000
1238 ..	500
90 ..	300
51700 ..	200
3900 ..	170
4900 ..	130
50 ..	100
3900 ..	80
2900 ..	40
50.000 nyer. és jut. kor. összegben	13.160,000

Az összes nyeremények 5 hónapalatti kisorsolással.

ÉS KÉSZPÉNZBEN FIZETENDŐK.

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
Hat millió koronánál többet nyertek nálunk: nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50.000**

Pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió 160.000. koronát egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolezad (1/8) s) frt — 75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3. — „
egy fél (1/2) „ 3. — „ 6. — „
egy egész (1) „ 6. — „ 12. — „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év május hó 22-ig

mely napon a húzás kezdetét veszi, bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főáruunk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz körút 46/a

Piókok: 1. Váci-körút 4.

2. Múzeum körút 11.

3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem) } A nem tetsző
(postautalvánnyal küldöm) } törlendő.
(mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.))

Pontos cím:

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legesodálatraméltóbb „**Csoda gyógyszer**“, mely eddigelé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kicsapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfierőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarázó könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házi gyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kicsapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, esodálatra méltó eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregok és ifjak irhatnak a „**State Medical Institute**“ nak, az alább jegyzett czime alatt, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezelés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségből. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnán is, magyarul, mire neki postafordultával, diskréció alatt, ingyen egy gyógyszerküldemény magyarázó könyvvel együtt, küldetik meg.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőkép czimzendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

Eladó birtok.

Csokonyában két fél—fél telkes földműves gazda birtoka (cserepes lakházzal és szép belsőséggel) szabad kézből eladó. Venni szándékozők az ottani **körjegyzőségnél** jelentkezzenek.